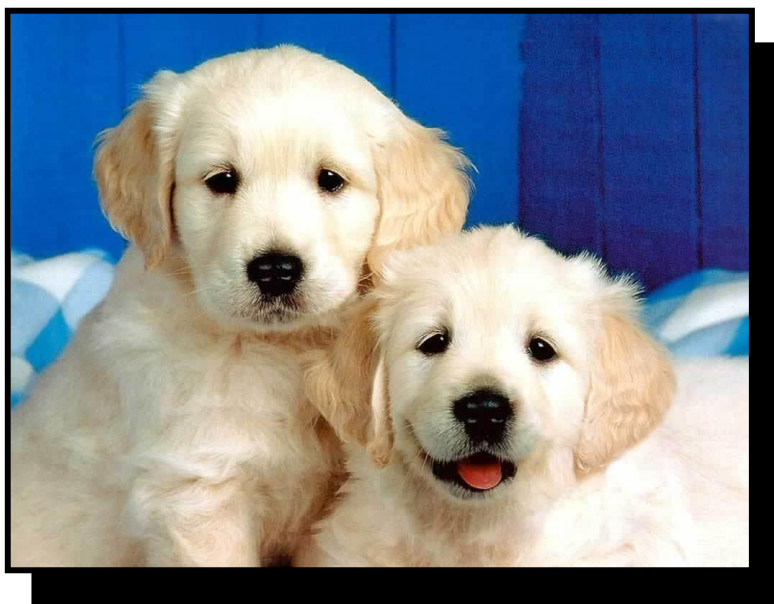


OSNOVNA ŠOLA LAVA

HIŠNI LJUBLJENČKI - PSI

RAZISKOVALNA NALOGA



AVTORICI:

Tajda Gradišnik, 8. b

Anka Hernavs, 8. b

MENTORICA:

Ksenija Koštomaj,

učiteljica biologije in gospodinjstva

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2014

HIŠNI LJUBLJENČKI - PSI

RAZISKOVALNA NALOGA

ŠIFRA: TAJKA

RAZRED: 8.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2014

VSEBINA

1	UVOD	6
1.1	OPIS RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	6
1.2	HIPOTEZE	6
1.3	OPIS METOD RAZISKOVANJA	7
1.3.1	METODA DELA Z VIRI IN LITERATURO	7
1.3.2	METODA ANKETIRANJA	7
1.3.3	METODA OBDELAVE PODATKOV	7
1.3.4	METODA OPAZOVANJA	8
1.3.5	METODA INTERVJUJA	8
2	TEORETIČNI DEL	9
2.1	OSKRBA PSA	9
2.1.1	PREHRANA PSOV	9
2.1.2	HRANILNE SNOVI IN SESTAVINE	10
2.1.3	HRANA GLEDE NA ŽIVLJENSKO OBDOBJE	10
2.1.4	VRSTE HRANE ZA NAŠE KOSMATINCE	11
2.1.5	PREHRANA PRI BOLEZENSKIH STANJIH	12
2.2	NEGA PSA	14
2.2.1	NEGA ZOB	14
2.2.2	NEGA DLAKE	15
2.2.3	KREMPLJI, BLAZINICE IN TAČKE	15
2.2.4	NEGA UHLJEV	15
2.2.5	KOPANJE	16
2.3	PASJA VZGOJA	16
2.4	PASJI BONTON	17
2.5	ŠOLANJE PSA	19
2.6	KAKŠNI LASTNIKI PSOV SMO SLOVENC?	21
3	OSREDNJI DEL	23
3.1	REZULTATI VPRAŠALNIKA	23
3.1.1	PREDSTAVITEV ANKETIRANCEV	23
3.1.2	ALI IMAŠ DOMA KAKŠNEGA HIŠNEGA LJUBLJENČKA?	24
3.1.3	ČE SI V PREJŠNJEM VPRAŠANJU ODGOVORIL Z DA, OBKROŽI KATEREGA:	25
3.1.4	ALI STE DOBILI PSA, KO JE BIL MLADIČEK?	27
3.1.5	KATEREGA PAS IMATE?	28
3.1.6	KJE STE DOBILI PSA?	29
3.1.7	ALI PSA CEPITE?	30
3.1.8	ALI JE VAŠ PES OBISKOVAL (ALI OBISKUJE) PASJO ŠOLO?	31
3.1.9	ALI VOZITE PSA K PASJEMU FRIZERJU?	32
3.1.10	KOLIKOKRAT NA DAN PELJETE PSA NA SPREHOD?	33

3.1.11	KJE IMATE PSA? _____	34
3.1.12	KOLIKO ČASA DNEVNO NAMENITE PSU? _____	35
3.1.13	ZA KAKŠEN NAMEN IMATE PSA? _____	36
3.1.14	ALI VEDNO POČISTITE IZTREBKE ZA SVOJIM PSOM? _____	37
3.1.15	S ČIM HRANITE PSA? _____	38
4	INTERVJU _____	39
4.1	VPRAŠANJA INTERVJUJA _____	39
4.2	ANALIZA INTERVJUJA _____	40
5	ANALIZA OPAZOVANJA LASTNIKOV PSOV _____	42
6	ZAKLJUČEK IN DISKUSIJA _____	43
7	VIRI _____	45
7.1	LITERATURA _____	45
7.2	INTERNETNI VIRI _____	45
7.3	VIRI SLIK _____	46
8	PRILOGA _____	47

SLIKE

SLIKA 1: Prehrana psa	9
SLIKA 2: Bolan pes	13
SLIKA 3: Kopanje psa	16
Slika 4: Pes na povodcu	19
SLIKA 5: Šolanje psov	21
SLIKA 6: Lastnik psa	22
SLIKA 7: Obisk Zvitorepke	41
SLIKA 8: Intervju	41

PREGLEDNICE

Preglednica 1: Število anketirancev _____	23
Preglednica 3.2: Število učencev s hišnimi ljubljenci _____	24
Preglednica 3: Število posameznih hišnih ljubljencev _____	25
Preglednica 4: Psi mladički _____	27
Preglednica 5: Pes mešanček ali pes z rodovnikom _____	28
Preglednica 6: Pridobitev psa _____	29
Preglednica 7: Cepljenje psov _____	30
Preglednica 8: Obisk pasje šole _____	31
Preglednica 9: Obisk pasjega frizerja _____	32
Preglednica 10: Sprehajanje psa _____	33
Preglednica 11: Kraj, kjer imajo psa _____	34
Preglednica 12: Čas za psa _____	35
Preglednica 13: Namen psa _____	36
Preglednica 14: Čiščenje iztrebkov _____	37
Preglednica 15: Prehrana psa _____	38

POVZETEK

Namen najine raziskovalne naloge je bilo ugotoviti, kateri hišni ljubljenci so najpogostejši. Ker sva predvidevali, da so to psi, sva se osredotočili predvsem na njih.

V teoretičnem delu sva predstavili prehrano, nego psov, pasji bonton, pomen pasje šole ter raziskali, kakšni so lastniki psov.

Drugi del naloge pa je bil namenjen raziskavi. Anketirali sva učence razredne in predmetne stopnje OŠ Lava in njihove odgovore analizirali. Postavili sva si sedem hipotez, ki sva jih na koncu potrdili oziroma ovrgli.

Opravili sva tudi intervju z veterinarico Klavdijo Ašenberger iz veterinarske ustanove Zvitorepka v Trnovljah pri Celju, saj sva želeli izvedeti njene izkušnje in opažanja o hišnih ljubljencih in njihovih lastnikih.

Pri raziskovanju sva uporabili več različnih metod med drugim tudi metodo opazovanja lastnikov psov. Vse te oblike dela so naju pripeljale do zanimivih rezultatov.

Izkazalo se je, da za pse lastniki dobro poskrbijo, in sicer jih redno cepijo, vozijo na sprehode večkrat na dan, jih redno negujejo. Kljub vsemu, pa še vedno lastniki niso dovolj dobro osveščeni o tem, da bi za svojimi psi, kadar jih vozijo na sprehode, redno počistili njihove iztrebke. Bolezni, ki se pojavljajo pri starejših psih, so pokazatelji tega, da lastniki psov vedno ne izbirajo primerne hrane za svoje ljubljence.

1 UVOD

1.1 OPIS RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Sva radovednici iz 8. razreda in ena od najinih skupnih lastnosti je ta, da so obema ljubi hišni ljubljenci. Posebej so nama pri srcu psi, ker so po najinem mnenju zanimive živali. Tako sva se odločili, da bova izdelali raziskovalno nalogo na to temo. S pomočjo ankete, ki sva jo izvedli, sva pridobili podatke o tem, katere vrste hišnih ljubljencev imajo učenci OŠ Lava doma. V nadaljevanju pa sva se osredotočili na pse in učence povprašali o njihovih ljubljenceh, življenjskem prostoru, načinu prehranjevanja, času posvečanja le-tem, vzgoji, njihovemu zdravju (obisku veterinarja: cepljenju ...). Informacije sva pridobili tudi od stroke, in sicer tako, da sva obiskali bližnjo veterinarsko ambulanto Zvitorepka, kjer sva intervjuvali veterinarico Klavdijo Ašenberger.

1.2 HIPOTEZE

1. Psi so najpogostejši hišni ljubljenci.
2. Večina ljudi kupi ali dobi pse kot mladičke in izberejo največkrat mešančke.
3. Večina lastnikov pse kupi v trgovinah z živalmi, le redko jih dobijo iz zavetišč.
4. Večina lastnikov za pse dobro skrbi.
5. Le redki lastniki poskrbijo za čiščenje iztrebkov v okolju – na sprehodu.
6. Ljudje imajo pse in so kot njihovi družinski člani.
7. Ljudje imajo pse večinoma na prostem v ograji s pasjo uto.

1.3 OPIS METOD RAZISKOVANJA

Pri raziskovalnem delu sva poskušali uporabiti čim več različnih metod dela, in sicer naslednje:

1. metodo dela z viri in literaturo,
2. metodo anketiranja,
3. metodo obdelave podatkov,
4. metodo opazovanja,
5. metodo intervjuja.

1.3.1 METODA DELA Z VIRI IN LITERATURO

Najpogostejši viri in literatura so bili spletni članki, ki so nama dali veliko informacij pri najinem raziskovalnem delu. Tudi slikovno gradivo sva poiskali na spletu.

1.3.2 METODA ANKETIRANJA

Del najine raziskovalne naloge je bil tudi obsežen vprašalnik, ki sva ga izvedli med učenci OŠ Lava na razredni in predmetni stopnji. Anketirali sva 169 učencev, od tega 54 z razredne in 115 s predmetne stopnje. Vprašalnik je obsegal 14 vprašanj zaprtega tipa. Tako sva dobili neposredne podatke o hišnih ljubljencihi.

1.3.3 METODA OBDELAVE PODATKOV

Vse vprašalnike, ki so bili ustrezno rešeni, sva pregledali, odgovore analizirali, nato pa izdelali preglednice in grafe. Pri tem sva uporabili programa Microsoft Excel in Word. Za boljšo preglednost rezultatov sva uporabili tortne diagrame.

1.3.4 METODA OPAZOVANJA

Odločili sva se za metodo opazovanja, saj imamo vsakodnevno priložnost opazovati lastnike s psi na sprehodu in kako le-ti poskrbijo za čiščenje iztrebkov. Določili sva obdobje opazovanja, in sicer od meseca novembra do meseca februarja. Zapisovali sva, kolikokrat so lastniki počistili iztrebke za svojimi psi.

1.3.5. METODA INTERVJUJA

Odločili sva se, da bova intervjuvali veterinarko Klavdijo Ašenberger. Na podlagi njenih odgovorov sva želeli izvedeti, kakšne so njene izkušnje s samimi hišnimi ljubljenci, ki jih ljudje vsakodnevno vozijo k njim.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 OSKRBA PSA

Za zdravje našega psa največ naredimo sami s kakovostno prehrano, z vzdrževanjem telesne kondicije, dovolj primernim gibanjem, življenjem brez stresa in redno skrbjo za preventivno zdravljenje.

2.1.1 PREHRANA PSOV

Prehrana pomembno vpliva na splošno počutje živali, zmožnost prenašanja naporov in stresa, krepitev imunskega sistema, sposobnost organizma za ubranitev pred različnimi bolezenskimi dejavniki in tudi na splošen, zdrav videz živali.

Hranjenje z ustrezno in uravnoteženo hrano sicer ni edino je pa skorajda največ, kar lahko skrbnik sam stori za zdravje svojih ljubljencev. Pravzaprav so po funkciji prebavila psov in mačk podobna našim. Mačke niso majhni psi, ne eni ne drugi pa niso ljudje. V primerjavi z dolžino telesa so prebavila mačk krajša od prebavil psov, oboji pa imajo krajša prebavila od človekovih. Iz tega že lahko sklepamo, da mora biti hrana za pse bolj prebavljiva. Med vsejede pa lahko uvrščamo odraslega psa, čeprav ga ima večina ljudi za mesojeda. Prehrana psov se od prehrane ljudi precej razlikuje. Precej je živil, ki jih ljudje uživamo z največjim veseljem, za pse pa niso primerna in so celo škodljiva. Mednje sodijo čokolada, kava in pravi čaj. Vsa ta poživila so živčnemu sistemu in srcu psov zelo škodljiva.



SLIKA 1: Prehrana psa

http://blog.vitacost.com/wp-content/uploads/2013/11/iStock_000002077348Small.jpg (25. 2. 2014)

2.1.2 HRANILNE SNOVI IN SESTAVINE

Enako kot velja za ljudi, velja tudi za hišne ljubljence: telo za normalno delovanje, rast in razvoj potrebuje hranilne snovi. Te pa dobi iz sestavin hrane. Sestavine so preprosto nosilci, ki v organizem vnašajo različne kombinacije hranilnih snovi. Zato je pri izbiri hrane za naše štirinožce bistvena pravilna uravnoteženost hranilnih snovi, ki jo zagotavlja pravilna kombinacija vseh sestavin hrane.

Kakšno je idealno ravnotežje hranilnih snovi za posamezno žival, pa je odvisno od:

- starosti,
- stopnje aktivnosti,
- njenega reproduktivnega stanja (ali je samica breja, ali proizvaja mleko ...),
- zdravstvenega stanja in
- splošnega stanja organizma.

V hrani pa ni pomembna le količina hranilnih snovi, ampak tudi njihovo medsebojno razmerje. Posamezne hranilne snovi namreč vplivajo na resorpcijo in izkoristljivost drugih hranilnih snovi.

2.1.3 HRANA GLEDE NA ŽIVLJENSKO OBDOBJE

Živali potrebujejo v posameznih življenjskih obdobjih različno hrano. Odraščajoči mladiči potrebujejo drugačno hrano kot starejše živali, ki imajo zaradi starosti že precej obremenjeno srce in okvarjena ledvica. Starostna obdobja so s stališča prehrane pri psih razdeljena na tri skupine, in sicer:

- mladiči (do starosti 1. leta),
- odrasle živali (od 1. do 7. leta starosti) ter
- starejši ljubljenci (po 7. letu starosti).

Splošno gledano mora biti hrana za mladiče v primerjavi s hrano za odrasle ljubljence bolj bogata z energetskimi snovmi, beljakovinami in minerali.

2.1.4 VRSTE HRANE ZA NAŠE KOSMATINCE

Hrano za pse lahko pripravljamo sami, lahko pa jim postrežemo tovarniško pripravljeno hrano. V Sloveniji še vedno precej skrbnikov prisega na doma pripravljeno hrano. S tem seveda ni nič narobe, vedeti pa moramo, da poleg pravih sestavin in dovolj časa potrebujemo kar nekaj strokovnega znanja, ki je nujno za pripravo popolnega in uravnoveženega obroka.

Pri pripravi hrane za naše kosmatince pa le redki skrbniki uporabijo tolikšno raznolikost sestavin. Nekaj mesa ali drobovine s testeninami in malo korenčka je daleč od popolnega obroka.

Pes sicer ob tem preživi, vendar je to res bolj preživetje kot zdravo življenje. Slaba lastnost doma pripravljene hrane je torej ta, da je razmeroma težko pripraviti popoln in uravnovežen obrok. Dobra lastnost te hrane pa je, da jo imajo nekateri psi raje kot tovarniško pripravljeno hrano. Dejstvo je, da vse več skrbnikov svoje hišne ljubljence hrani s tovarniško pripravljeno hrano, ki je na voljo v obliki briketov in hrane v konzervah.

Proizvajalci kakovostne hrane v obliki briketov in konzerv po navadi že upoštevajo razlike, ki jih imajo ljubljenci v različnih življenjskih obdobjih, pri psih pa tudi njihovo velikost. Le tako lahko zagotavljajo popoln in uravnovežen obrok. Poleg hrane pa mora imeti ljubljenec vedno na voljo vodo.

Prebavila naših kosmatincev se na določeno vrsto hrane navadijo, tako da zaužiti obrok precej boljše izkoristijo, kot če bi jim hrano pogosto menjali. Zaradi pogostih menjav hrane lahko pride do prebavnih motenj ali celo alergij na hrano.

Mnogi skrbniki hrani v pločevinkah za pse dodajajo ogljikove hidrate (makarone ipd.), ker je ta tovarniško pripravljena hrana videti, kot da vsebuje le meso. V resnici pa je po navadi razmerje hranilnih snovi v pločevinkah povsem enako tistim v briketih.

Pa še besedica o kosteh, za katere je precej ljudi prepričana, da so odlične za pse. Kosti lahko povzročijo precej težav. Zlasti so nevarne dolge perutninske kosti, ki so votle in se med grizenjem razcepijo na ostre delce. Ti lahko poškodujejo že ustno votlino, poškodbe pa so možne tudi naprej po prebavilih. Delci pogoltnjenih kosti se lahko tudi zagozdijo v prebavilih in ljubljenca spravijo v resno nevarnost. Vsekakor pa večja količina kakršnih koli zaužitih kosti hitro povzroči zaprtje, zaradi česar je že mnogo psov obiskalo veterinarja.

2.1.5 PREHRANA PRI BOLEZENSKIH STANJIH

Podobno kot pri ljudeh se tudi pri naših ljubljencih lahko pojavijo nekatera bolezenska stanja, na potek katerih lahko pomembno vplivamo z ustrezno prehrano. Marsikateri skrbnik psa se je že srečal s posebnimi veterinarskimi dietami, ki jih priporočajo za hranjenje pri različnih bolezenskih stanjih. Bolezenskih stanj, ob katerih je treba spremeniti prehrano oziroma veterinarji priporočajo posebno dieto, je cela vrsta, zato se bomo v temu sestavku omejili na debelost. Pravzaprav pridobivanje telesne teže in debelost dosegata že epidemične razsežnosti, saj je dandanes do 50 odstotkov psov predebelih oziroma imajo prekomerno telesno težo. Na srečo pa se lahko z njo precej uspešno spopadamo tako s spremembo hrane kot tudi z načinom življenja. Kombinacija spremembe hrane in povečanje telesne aktivnosti sta najbolj učinkovit način doseganja zdrave telesne teže. Vsi ljubljenci imajo določeno idealno telesno težo glede na svojo velikost in pasmo. Pri določanju idealne telesne teže nam je lahko v pomoč veterinar, ki bo tudi pokazal, kako lahko preverimo, ali ima naš kosmatinec primerno telesno težo. Sami lahko prekomerno telesno težo ljubljenca odkrijemo tudi brez tehtnice, in sicer tako, da z dlanjo podrgnemo vzdolž prsnega koša. Če pri tem reber ne moremo več zlahka zatipati, je to že znak debelosti. Ljubljenec s prekomerno telesno težo se tudi bolj nerad sprehaja, giblje se bolj počasi, videti je "slabe volje" in kratke sape, tudi spi lahko

več kot njegovi vrstniki v primerni telesni kondiciji. Posledica debelosti je tudi precej večja pojavnost nekaterih drugih bolezni, kot so sladkorna bolezen, obolenja sklepov, bolezni srca, kože, lahko se pojavi oteženo dihanje, slabo prenašanje vročine, na splošno pa se zmanjša kakovost življenja, vitalnost in tudi odpornost organizma. Prehrana naših hišnih ljubljencev je torej silno pomembna za njihovo zdravje. Zato se moramo pasji skrbniki zavedati, da mora naš ljubljeneec jesti kakovostno hrano, kot si jo tudi zasluži, in ne hrane, ki bi si jo morebiti želel, saj lahko ta neugodno vpliva na njegovo zdravje.



SLIKA 2: Bolan pes

<http://vetschoolsuccess.com/wp-content/uploads/2013/01/SickDog.jpg> (25. 2. 2014)

2.2 NEGA PSA

Nega je izjemno pomembna za dobro zdravje in počutje psa. Vse pasme potrebujejo dnevno nego, ki je odvisna od pasme, starosti in zdravja živali. Medtem, ko je veliko napisanega o tem, "kako pravilno negovati vašega kosmatinca", je premalo napisanega o tem, "zakaj ga negovati". S tem lahko živali omogočite daljše, bolj zdravo ter srečnejše življenje. Poleg spodaj omenjenih prednostih, ne smemo pozabiti, da nas negovanje še bolj poveže z našimi kosmatinci.

2.2.1 NEGA ZOB

Najpogostejši problem, ki ga opažajo veterinarji, so bolezni zob in dlesni. Okoli 80 % psov ima pri treh letih že težave z zobmi in dlesnimi. Okužba, ki jo lahko povzroči bakterija v ustih živali (tudi ljudi), ima lahko kot posledice bolezni srca, poškodbo ledvic, težave z jetri in lahko celo poslabšajo vnetja kot je artritis. Tudi slab zadah je posledica bolezni dlesni. Ohranjanje čistih zob in dlesni vašega psa zahteva predanost z vaše strani. Posebne diete in posladki za čiščenje zob niso vedno dovolj. Bakterije, ki se v ustih nahajajo vedno in le nekaj ur po profesionalnem čiščenju zob, so ponovno na delu in ustvarjajo obloge. V štiriindvajsetih urah se obloge začnejo strjevati in se spremenijo v zobni kamen. Dnevno čiščenje zob in redni obiski veterinarja so najboljša preventiva. Pri čiščenju zob ne uporabljajte paste za ljudi, priskrbite si zobno ščetko in zobno pasto primerno za živali. Na voljo so tudi priboljški ter ostali izdelki (prah) za čiščenje zob in dlesni. Primerne so tudi surove (ne kuhane!) mesnate kosti, na katerih si pes sčisti zobe.

2.2.2 NEGA DLAKE

Redno krtačenje in trimanje je nujno pri večini psov. Mesečno krtačenje je primerno za kratkodlake živali, medtem ko pri dolgodlakih pride v poštev glavnik ali krtača s krivimi iglami, oziroma furmaster v primeru poddlake, ki ga uporabljamo vsakodnevno. Nega dlake je sploh pomembna med procesom izpadanja dlake pomladi in jeseni. Tudi kratkodlake živali je koristno negovati, saj le tako lahko preverjamo, če ima naš ljubljeneček kakšne zajedavce, izpuščaje, bule, rane in ostale nepravilnosti na koži in pod kožo.

2.2.3 KREPLJI, BLAZINICE IN TAČKE

Tako kot občasno ljudje potrebujejo psi na vsake toliko časa manikuro in pedikuro. Tudi psom je potrebno obstriči kremplje, saj se lahko zaokrožijo nazaj. Striženje pasjih krempljev je enostavno, če se naučimo in upoštevamo postopek, lahko pa striženje prepustimo strokovnjakom.

Psi s kratkimi kremplji manj poškodujejo pohištvo, kratki kremplji pa se ne bodo razcepili in se tako vneli. Zaradi dolgih krempljev lahko pes razvije čudno, neudobno ali bolečo hojo.

Ne smemo pozabiti tudi na pregled blazinic tako pri mačkah kot pri psih. Poleti moramo biti pozorni na vroči asfalt, pozimi pa na zaledenele površine ter sol.

Pozimi pasje blazinice pred sprehodom zaščitimo z raznimi mazili ali sprejčki.

2.2.4 NEGA UHLJEV

Posebno pozornost moramo nameniti psom, ki imajo povešene, velike ali kosmate uhlje. Notranjost takih ušes so zaradi toplote in vlage pravi raj za bakterije in glive kvasovke. Redno pregledovanje pasjih ušes, sušenje po vsakem kopanju ter čiščenje s kapljicami ali robčki preprečuje nabiranje ušesnega masla, ki vodi do infekcije z glivicami. Če

slučajno čistite z vatiranimi paličicami, je potrebna previdnost, da ne greste pregloboko in resno ne poškodujete sluh. Če ima pes probleme z ušesi, je lahko to tudi znak alergij.

2.1.5 KOPANJE

Nikoli ne uporabljajmo na psih naše kozmetike, saj je koža psa popolnoma drugačna od naše ter pazimo, da ga ne kopamo pogosteje kot enkrat ali dvakrat na mesec. Slednje drži, če pes nima bolh (kjer uporabimo insekticidni šampon) ali probleme s kožo ali alergijami. Ko žival kopamo, moramo šampon dobro izprati in psa dobro osušiti.



SLIKA 3: Kopanje psa

<http://www.sevacall.com/blog/wp-content/uploads/2013/01/wash-your-dog.jpg> (25. 2. 2014)

2.3 PASJA VZGOJA

Pes je krdelna žival in skupnost, v kateri živi, smatra za svoje krdelo. V človeško-pasjem krdelu mora mesto vodje prevzeti človek. Pes bo rade volje zasedel podrejeni položaj, če bo imel odločnega, pravičnega vodjo, ki bo vedno deloval prepričljivo in mirno. Če boste vložili trud v vzgojo psa in postali dober vodja krdela, bo življenje s psom enostavno in zabavno. Socializiran pes ni pes, ki pozdravlja in sili v vsa živa bitja, ki jih sreča, ampak pes, ki se zna obnašati v urbanem okolju, v katerem živi in se ne odziva pretirano na dražljaje, s katerimi pride v stik.

Dober vzreditelj bo poskrbel, da bo kuža že v obdobju primarne socializacije doživel različne situacije, kot so: srečanje tujih ljudi, vožnja z avtomobilom, vodenje na povodcu, hrup sesalca in sušilca za lase ... Psička moramo od prvega trenutka, ko pride k nam, seznanjati z različnimi situacijami. Najprej mu razkažemo dom in predstavimo pravila, kaj sme in česa ne, nato pa postopoma, dan za dnem, poskušamo najti nove izzive.

S kužkom se sprehodimo skozi mesto, ob prometni cesti, omogočimo mu prijetne izkušnje z drugimi psi in drugimi domačimi živalmi, peljemo ga z dvigalom, čez most, v restavracijo ali kavarno, predstavimo mu tuje ljudi vseh starostnih kategorij, pri vsem tem pa moramo skrbeti, da so vse izkušnje prijetne. Psa ne smemo siliti, ampak mu moramo dati možnost, da sam izbere, ali se bo novosti približal ali jo bo nekaj časa opazoval z razdalje. Zavedati se moramo, da dobra socializacija bistveno izboljša kvaliteto pasjega življenja in našega sobivanja. Poleg tega pa moramo vedeti, da socializacija ni trajna. Dopolnjevati in obnavljati jo moramo vse pasje življenje.

2.4 PASJI BONTON

Pasja kultura je ogledalo naše kulture in našega spoštovanja drugih. Od nas, lastnikov psov, je odvisno, kako nas bo okolica sprejela. Če bomo mi nemoteči za njih, bodo tudi oni za nas. Zavedati se moramo, da smo vsi lastniki psov, ki se ne držimo splošnih pravil obnašanja, krivi, da nam je omejeno gibanje skupaj z našimi psi. Saj slabe izkušnje z nekaterimi pomenijo, da je bolje nekaj prepovedati, kot pa imeti zaradi njih sitnosti.

V urbanem okolju se držimo pravila, da so psi na povodcu in da se jih odmakne od ljudi. V naravi pa se zavedajmo, da moramo naravo čuvati, saj nam jo kmetje le dobrohotno odstopijo za tisti čas, ko smo s psom na sprehodu.

- Predvsem pa moramo vedno pospraviti za svojim psom.

Vsi psi kakajo, zato mora biti vrečka vedno v našem žepu, da lahko za njim pospravimo. Popolnoma vseeno je kje smo, za svojim psom smo dolžni pospraviti. Nikomur ni prijetno, ko stopi v svež ali pa par dni star kakec. Kako se morajo šele počutiti ob tem tisti, ki nimajo psa. Vse je na nas. Takrat ko bo vrečka postala nekaj vsakdanjega, se bo glavnina gonje proti psom ustavila.

- Pospravite za seboj pasje dlake, če psa češete v naravi! Odnosite jih v zabojnik ne za prvi grm.

Na sprehodu po naravi imejte psa, če ne uboga odpoklica, na povodcu. Ne delajte škode kmetom. Njemu uničujete pridelek, sebi pa s tem hrano. Ne pustite psu, da hodi po visoki travi ali žitu, saj ga s tem uničuje. Tako kot vam ni prav, da se vsi sprehajajo po vašem dvorišču tudi kmetom ni všeč, da se hodi po obdelovalnih površinah.

- Hodite po uhojenih poteh in ne delajte škode po travnikih in njivah!
- Ne pustite psu kopati luknje po travnikih, saj s tem dela škodo na zemljišču in na kosilnici.
- Ne pustite psom, da se igrajo na površinah, kjer se suši trava, saj s tem razmečejo sušeno travo in delo kmetov gre v nič.
- Ne pustite psom, da gonijo divjad.
- Pustite naravo takšno, da boste tudi jutri lahko vi in ostali uživali v njej!

Ne recite, saj drugi tudi delajo tako. Ne primerjajte se s slabšimi. Bodite boljši. **BODITE ZA ZGLED!**



Slika 4: Pes na povodcu

http://www.regionalobala.si/data/albums/novice_albums/b/1_0758082a8beb0a2f4ecbb52eb46f9bdf.jpg (25. 2. 2014)

2.5 ŠOLANJE PSA

Pasja šola je namenjena ljudem. Psi so le pripomočki, s katerimi osvojimo naše znanje - znanje voditi psa. Ne glede na to, ali je to mladiček, pubertetnik, odrasel pes ali pa pes, ki je že problematičen in nevaren. Treba je v šolo. Najbolje je, da mladička vpišete v šolo takoj, ko pride domov. Še bolje pa je, da pred prihodom mladička obiščete šole in si pogledate njihov sistem dela in poučevanja ter se na osnovi videnega odločite, kam boste šli. Mladiček mora v šolo, da se človek nauči, kako ravnati z njim.

Mladiček je nepopisana knjiga, ki jo bomo napisali skupaj. Od nas je odvisno, kaj bo v njej pisalo. Velika napaka naših pasjih šol je, da je poudarek na učenju vaj in ne na vzgoji. Predvsem tečaji, namenjeni najmlajšim, bi morali biti tečaji vzgoje, ne šolanja

psa. Vzgoja in šolanje se sicer res prepletata med seboj, a v prvi vrsti si želimo vzgojenega kužka, s katerim bomo lahko sobivali. Vzgojen kuža ne laja, vzgojen kuža ne vleče, vzgojen kuža zna počakati med tem, ko vodnik pije kavo, vzgojen kuža se zna obnašati v množici ljudi in psov. Z vzgojenim kužkom gremo lahko v mesto, kjer je veliko ljudi in prometa, ker smo ga vzgojili v mestnega psa. Učenje je učenje vaj. Vzgoja je učenje pravilnega vedenja v vseh življenjskih situacijah. Zato ni odveč pri izbiri pasje šole biti pozoren tudi na to, ali je šolanje usmerjeno v učenje vaj ali v vzgojo obeh – vodnika in psa. Kaj nam pomaga pes, ki zna na poligonu vse vaje in dela vse, dokler imamo v roki priboljšek. Doma nas pa grize, na sprehodu se zaganja v vsakega psa, laja na ljudi ... V pasji šoli se moramo naučiti v prvi vrsti psa umiriti in mu privzgojiti pravilne vzorce vedenja. Predvsem pa moramo kužku dopovedati, da ni briketek ali igračka tista, zaradi katere je pozoren na nas in je pri miru, ampak da smo mi tisti, zaradi katerega mu je fino z nami. Pasja šola mora biti kraj, kjer boste dobili odgovore na vsa vprašanja. Vaš inštruktor mora imeti tako široko znanje, da vam bo pomagal preko vedenjskih težav in vseh težav povezanih s psom. Vzgojiti vas mora v zglednega pasjega lastnika, poučiti vas mora tudi o zdravju psa, negi, o potovanjih z njim, kasneje o vzreji. Vaš inštruktor bi moral biti tisti, ki ga prvega pokličete, ko imate kakršen koli problem. Mladička moramo naučiti pravilne igre s psi. Psi so družabna bitja, kar pomeni, da se družijo med seboj. Tudi vloga psa se je spremenila – postal je naš družabnik, ki je vedno z nami. Na sprehode hodimo v parke, družimo se z ljudmi, ki imajo kužke. Zato je najpomembnejše, da mladička naučimo pravilne igre s psi. Te pa ga lahko naučimo le, če je igra v pasji šoli kontrolirana in vodniki aktivno sodelujejo v njej. Zmotno je prepričanje, da se bodo psi zmenili sami med seboj. Ja, se bodo, na pasji način. En se bo podredil in bo v redu. A ko bo malo zrasel, se ne bo več podredil in ne bo več v redu. Največ pasjih ugrizov se zgodi med 6 in 10 mesecem. 6-mesečni kuža se še vedno obnaša kot mladiček in skače po vseh psih in jih grize. A ta kuža ne diši več kot mladiček in ga odrasli psi ne jemljejo več kot mladička, ampak sebi enakega psa. V svetu odraslih pa veljajo pravila. In ker jih nismo kužku privzgojili mi, ga starejši vzgoji po pasje – z ugrizom. Kužki, ki se od malega učijo pravilne igre, se naučijo pravilno

igrati in se s tem izognejo konfliktom, ko odrastejo. Naslednja pomembna vaja je odpoklic – vaja, ker mora kuža priti k nam, ko ga pokličemo. V šoli za mladičke bi morali naučiti kužka odpoklica iz igre, saj je ravno mladička to vajo najlažje naučiti. V pasji šoli morate iti skupaj na sprehode v naravo, v mesto ... ker vas mora inštruktor vzgojiti v zglednega pasjega meščana. Saj je res, da je splošna kultura tisto, kar prinesemo s seboj v šolo. A če nas v šoli naučijo, kako pravilno čez cesto, kako in kje naj kužki ne lulalo, nas naučijo pasje kulture tudi v mestu, nas nekatere naučijo, nekatere pa spomnijo na to. Mi smo tisti, ki dajemo zgled. Naj bo ta lep.



SLIKA 5: Šolanje psov

<http://www.rosswaydogtraining.co.uk/images/group.jpg> (25. 2. 2014)

2.6 KAKŠNI LASTNIKI PSOV SMO SLOVENC?

Na splošno smo dobri lastniki. Naše razmerje med registriranimi, rodovniškimi, nerodovniškimi in neregistriranimi psi pa je hudo balkansko.

V Skandinaviji je registracija skoraj 100-odstotna, pri nas pa to področje ni urejeno.

Pri ukvarjanju in skrbi za psa ni prostora za površnost. Psov kot alarmne naprave na verigah ne podpiramo.

Želimo si, da jih imajo ljudje, ki si jih želijo in se z njimi tudi ukvarjajo. Trenutna populacija psov v Sloveniji šteje okoli 30.000 rodovniških, nekaj čez 200.000 nerodovniških, porast neregistriranih psov na leto pa je 25.000.



SLIKA 6: Lastnik psa

http://www.pesmojprijatelj.si/data/albums/osvescanje/b/3_a6eafcbef8c6e278a3123ef02024e5c6.jpg (25. 2. 2014)

3 OSREDNJI DEL

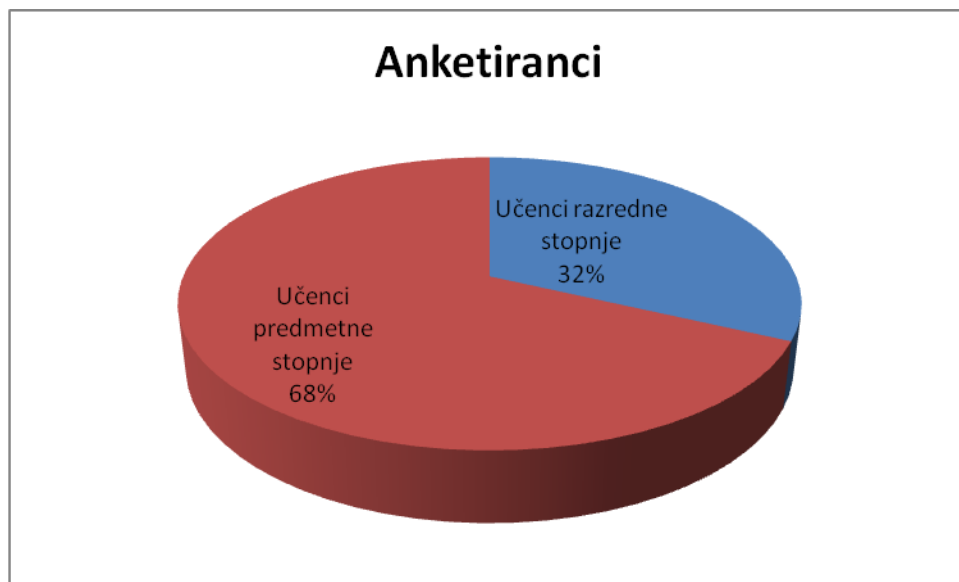
3.1 REZULTATI VPRAŠALNIKA

3.1.1 PREDSTAVITEV ANKETIRANCEV

Odločili sva se, da bova anketirali učence razredne in predmetne stopnje, saj sva hoteli izvedeti, kateri hišni ljubljenci so doma najpogostejši.

Preglednica 1: Število anketirancev

	Št. anket
Učenci razredne stopnje	54
Učenci predmetne stopnje	115
Skupaj	169



Graf 1: Število anketirancev

Iz grafa lahko razberemo, da je bilo anketiranih 32 % učencev razredne stopnje ter 68 % učencev predmetne stopnje.

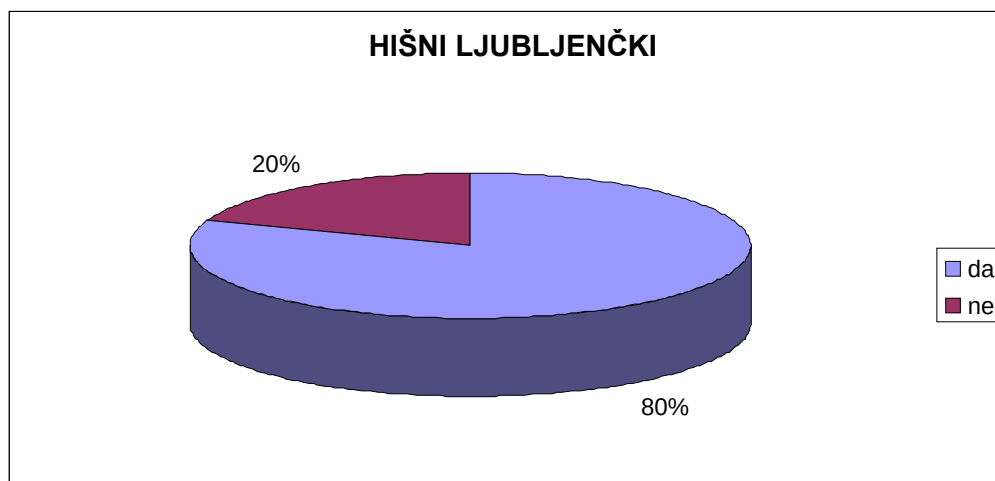
3.1.2 ALI IMAŠ DOMA KAKŠNEGA HIŠNEGA LJUBLJENČKA?

a) DA

b) NE

Preglednica 3.2: Število učencev s hišnimi ljubljenci

	Št. odgovorov
Da	136
Ne	33
Skupaj	169



Graf 2: Število učencev s hišnimi ljubljenci

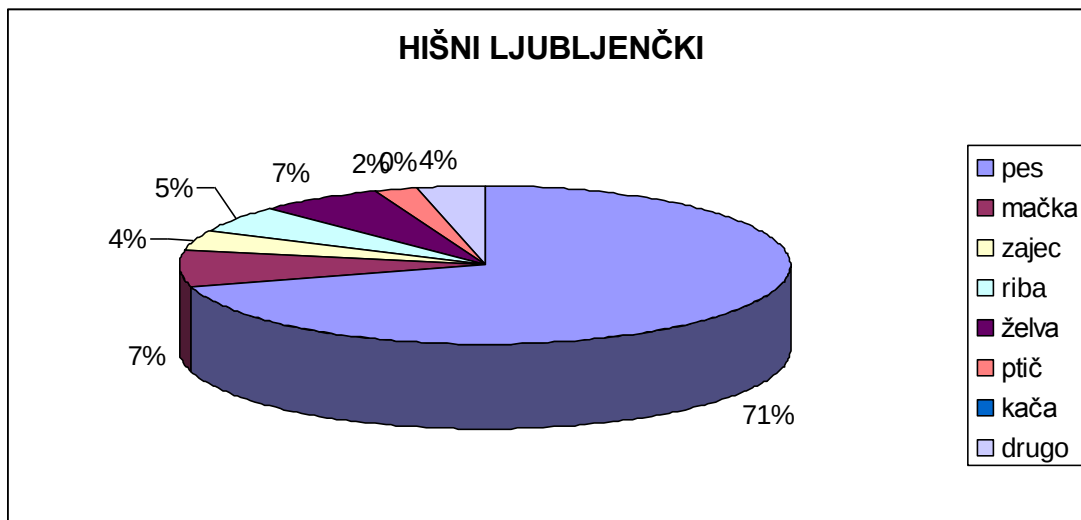
Kar 80 odstotkov anketiranih učencev ima doma hišne ljubljence.

3.1.3 ČE SI V PREJŠNJEM VPRAŠANJU ODGOVORIL Z DA, OBKROŽI KATEREGA:

- a) Psa
- b) Mačko
- c) Zajca
- d) Ribico
- e) Želvo
- f) Ptiča
- g) Kačo
- h) Drugo: _____

Preglednica 3: Število posameznih hišnih ljubljencev

	Št. odgovorov
Pes	96
Mačka	10
Želva	9
Riba	7
Zajec	6
Drugo	5
Ptič	3
Kača	0



Graf 3: Število posameznih hišnih ljubljencev

Kar 71 odstotkov učencev ima doma psa. Na drugem mestu najpogostejših hišnih ljubljencev pa so mačke. Majhen je odstotek ostalih hišnih ljubljencev (kače, zajci, ribe, želve ...).

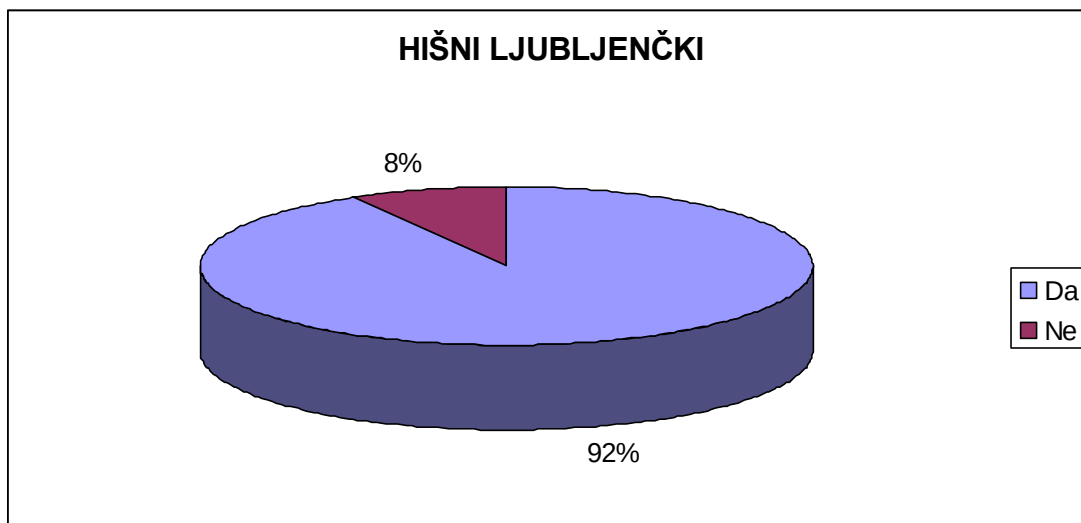
3.1.4 ALI STE DOBILI PSA, KO JE BIL MLADIČEK?

a) DA

b) NE

Preglednica 4: Psi mladički

	Št. odgovorov
DA	88
NE	8
Skupaj	96



Graf 4: Psi mladički

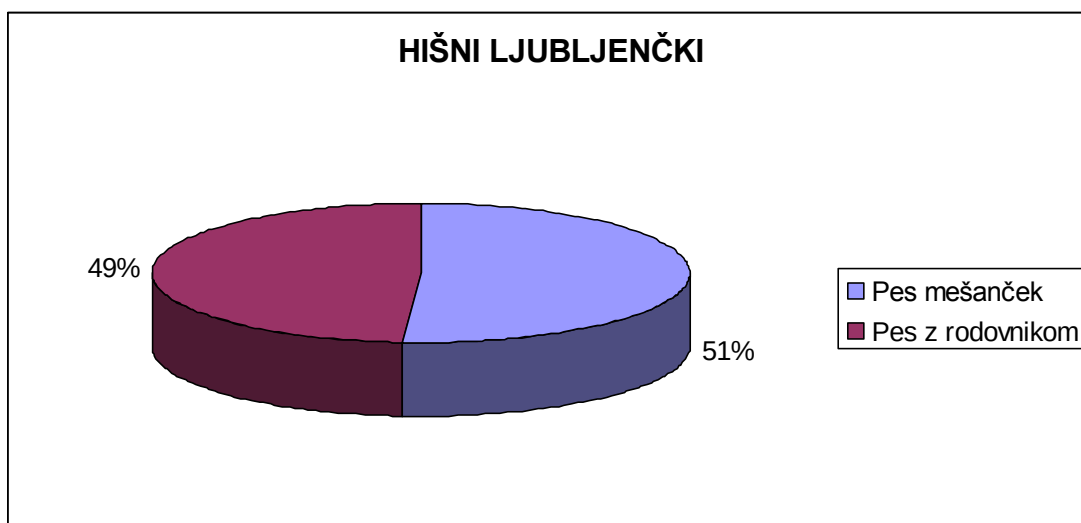
Iz grafa je to tudi razvidno, saj je kar 92 odstotkov anketiranih učencev dobilo psa, ko je bil le-ta še mladiček.

3.1.5 KATEREGA PAS IMATE?

- a) Psa mešančka
- b) Psa z rodovnikom

Preglednica 5: Pes mešanček ali pes z rodovnikom

	Št. odgovorov
Pes mešanček	49
Pes z rodovnikom	47



Graf 5: Pes mešanček ali pes z rodovnikom

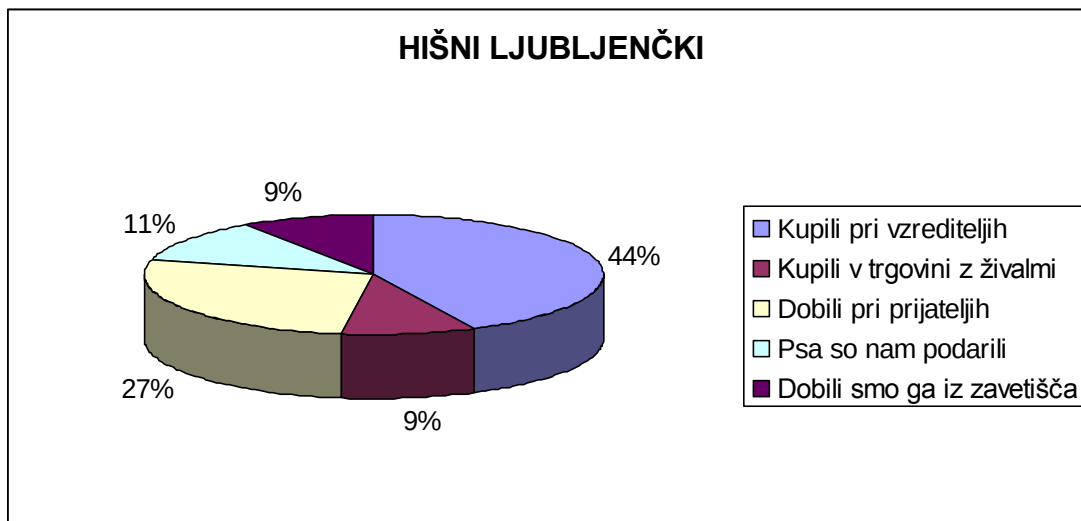
Iz grafa je razvidno, da ima približno polovica anketiranih učencev doma psa mešančka (51 odstotkov). 49 odstotkov pa ima doma psa z rodovnikom.

3.1.6 KJE STE DOBILI PSA?

- a) Kupili pri vzrediteljih.
- b) Kupili v trgovini z živalmi.
- c) Dobili pri prijateljih ali znancih.
- d) Psa so nam podarili.
- e) Dobili smo ga iz zavetišča.

Preglednica 6: Pridobitev psa

	Št. odgovorov
Kupili pri vzrediteljih.	41
Kupili v trgovini z živalmi.	9
Dobili pri prijateljih.	26
Psa so nam podarili.	11
Dobili smo ga iz zavetišča.	9



Graf 6: Pridobitev psa

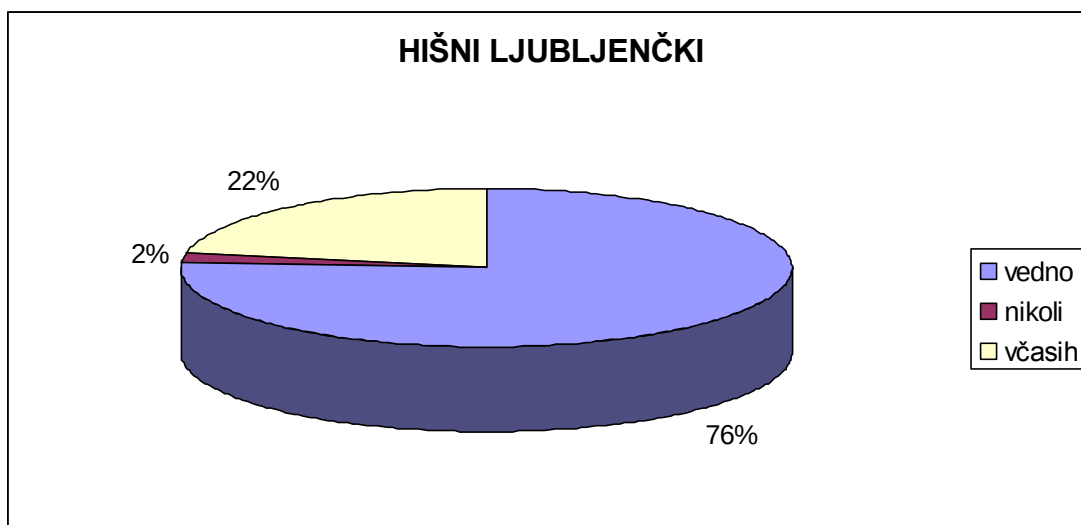
Največ psov so učenci kupili pri vzrediteljih (44 %) ali pa dobili od prijateljev (27 %). Najmanj pa so jih dobili iz zavetišča in kupili v trgovini z živalmi (9 %).

3.1.7 ALI PSA CEPITE?

- a) Vedno
- b) Nikoli
- c) Včasih

Preglednica 7: Cepljenje psov

	Št. odgovorov
Vedno	73
Nikoli	2
Včasih	21



Graf 7: Cepljenje psov

Za cepljenje se odloči večina lastnikov (76 %), zelo majhen pa je delež tistih, ki psa nikoli ne cepijo (2 %).

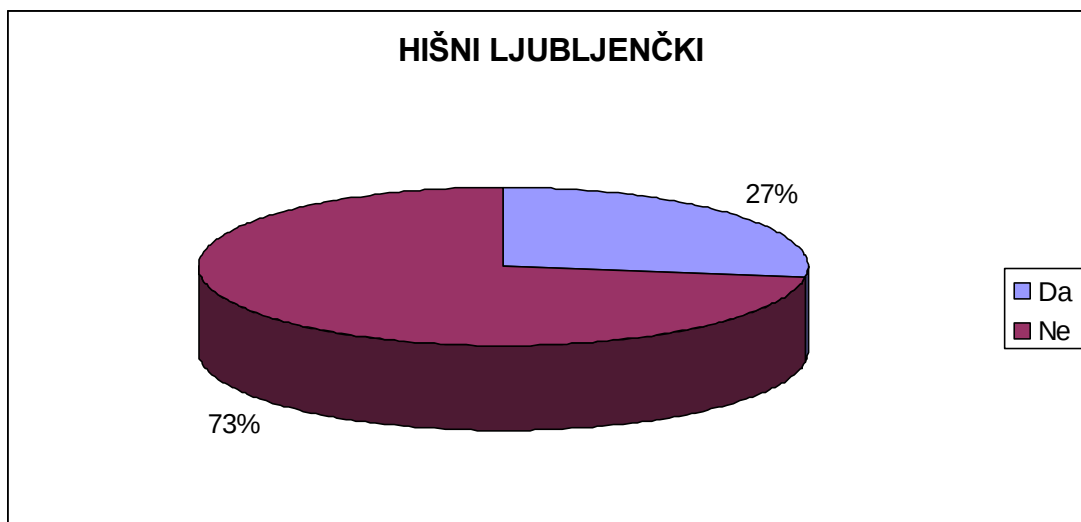
3.1.8 ALI JE VAŠ PES OBISKOVAL (ALI OBISKUJE) PASJO ŠOLO?

a) DA

b) NE

Preglednica 8: Obisk pasje šole

	Št. odgovorov
Da	26
Ne	70



Graf 8: Obisk pasje šole

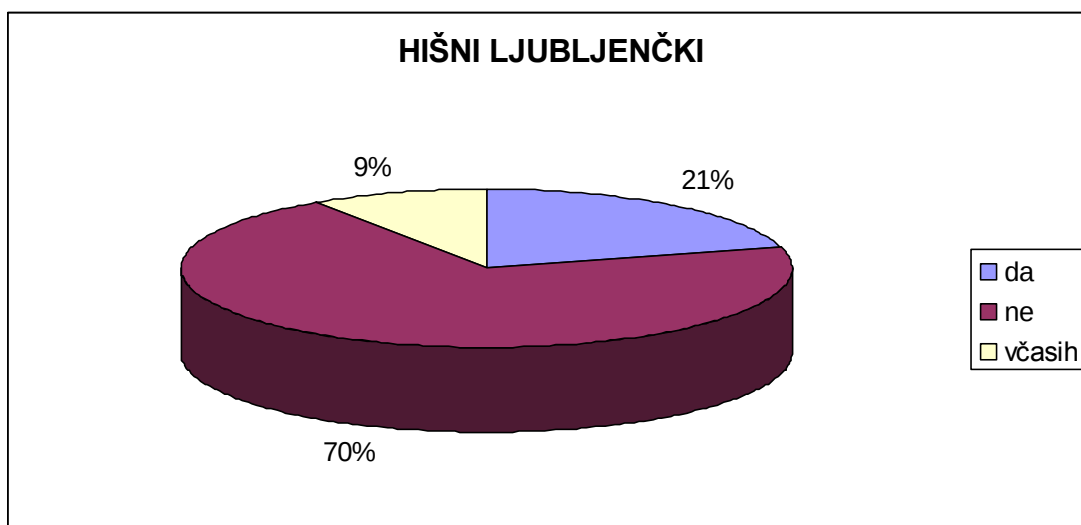
Kar 73 % psov ni obiskovalo oziroma ne obiskuje pasje šole.

3.1.9 ALI VOZITE PSA K PASJEMU FRIZERJU?

- a) Da
- b) Ne
- c) Včasih

Preglednica 9: Obisk pasjega frizerja

	Št. odgovorov
Da	20
Ne	67
Včasih	9



Graf 9: Obisk pasjega frizerja

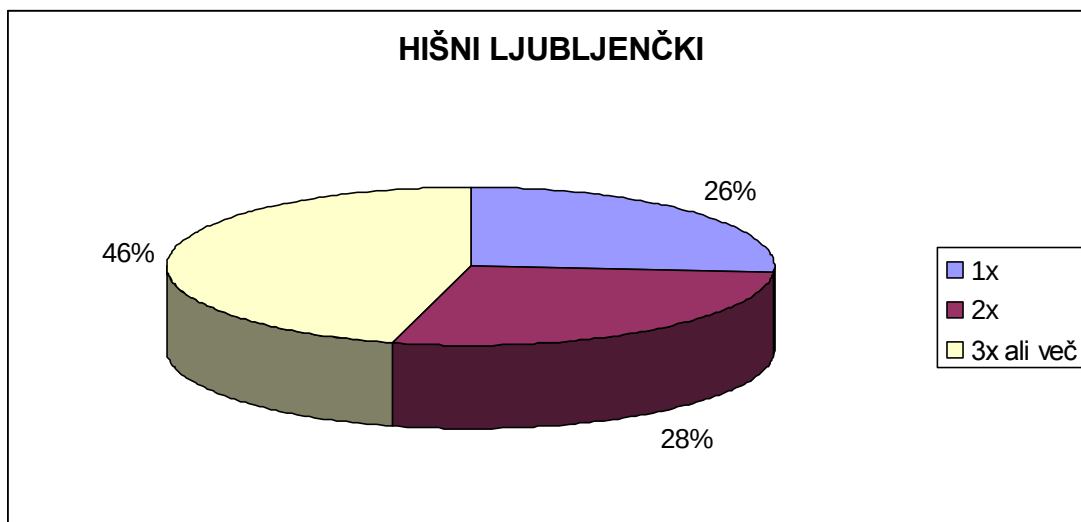
Več kot polovica učencev (70 %) pravi, da psa ne vozijo k pasjemu frizerju, 21 % pa obiskuje frizerja redno. Nekateri pa ga vozijo le včasih (9 %).

3.1.10 KOLIKOKRAT NA DAN PELJETE PSA NA SPREHOD?

- a) 1 x
- b) 2 x
- c) 3 x ali več

Preglednica 10: Sprehajanje psa

	Št. odgovorov
1 x	25
2 x	27
3 x ali več	44



Graf 10: Sprehajanje psa

Iz grafa je razvidno, da 46 odstotkov učencev sprehajajo psa 3 x ali večkrat na dan. 26 odstotkov učencev pa le enkrat na dan.

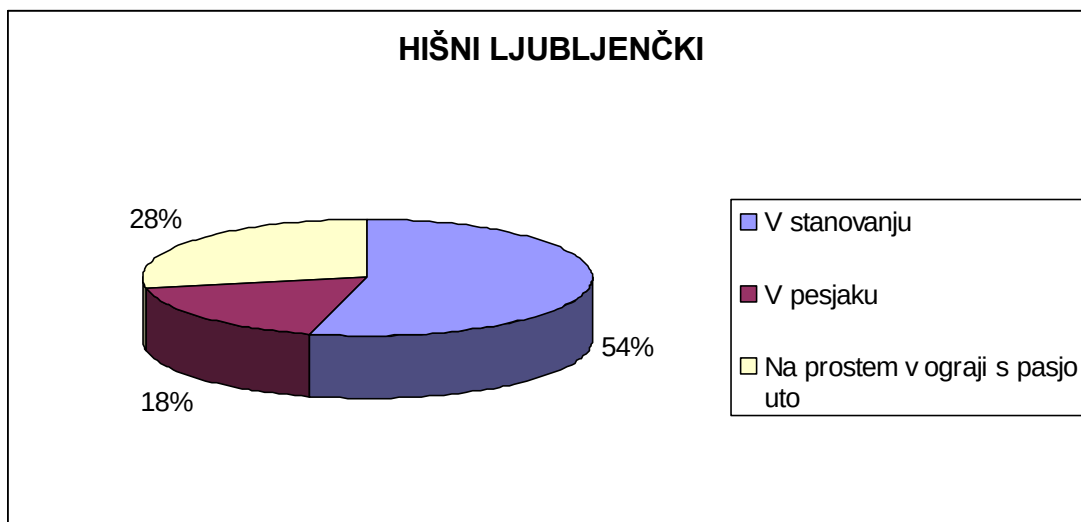
3.1.11 KJE IMATE PSA?

- a) V stanovanju.
- b) V pesjaku.
- c) Na prostem v ograji s pasjo uto.

Preglednica 11: Kraj, kjer imajo psa

	Št. odgovorov
V stanovanju.	52
V pesjaku.	17
Na prostem v ograji s pasjo uto.	27

/



Graf 11: Kraj, kjer imajo psa

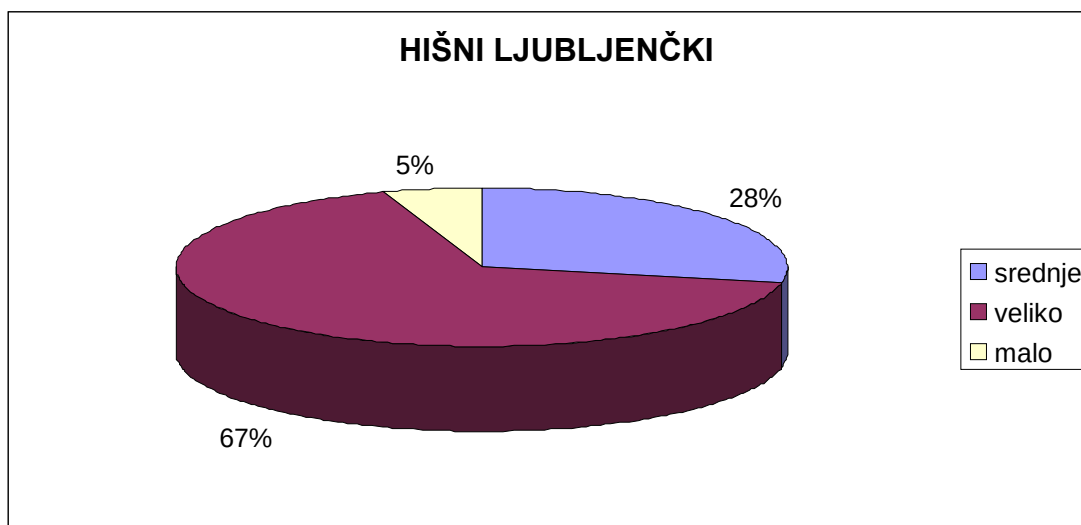
Malo več kot polovica učencev ima psa v stanovanju, nekaj (28 %) pa na prostem v ograji z uto. Najmanj učencev (18 %) pa ga ima v pesjaku.

3.1.12 KOLIKO ČASA DNEVNO NAMENITE PSU?

- a) Srednje
- b) Veliko
- c) Malo

Preglednica 12: Čas za psa

	Št. odgovorov
Srednje	27
Veliko	64
Malo	5



Graf 4: Čas za psa

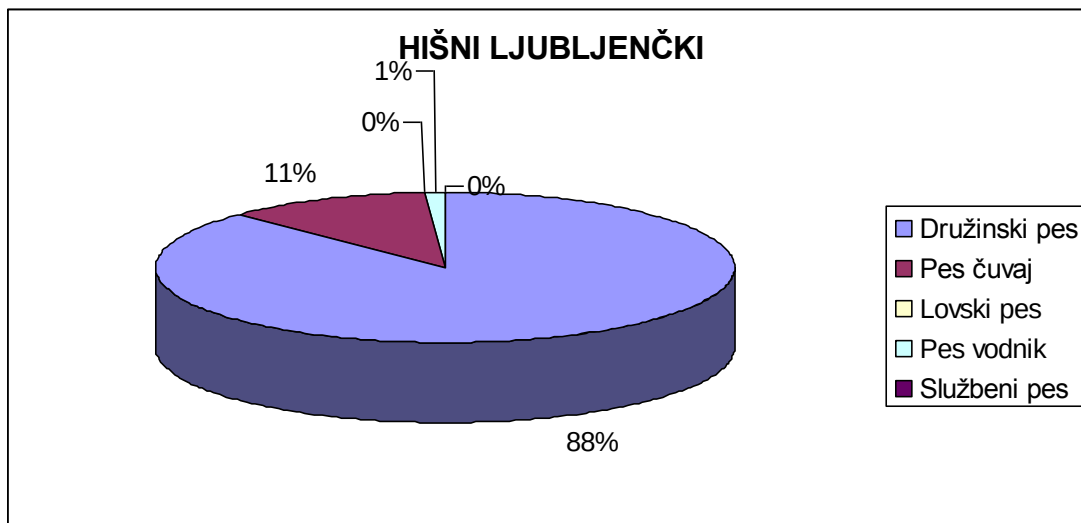
Večina učencev (67 %) ima za psa veliko časa le 5 % pa je takih, ki imajo za psa malo časa.

3.1.13 ZA KAKŠEN NAMEN IMATE PSA?

- a) Družinski pes
- b) Pes čuvaj
- c) Lovski pes
- d) Pes vodnik
- e) Službeni pes

Preglednica 13: Namen psa

	Št. odgovorov
Družinski pes	84
Pes čuvaj	11
Lovski pes	0
Pes vodnik	1
Službeni pes	0



Graf 5: Namen psa

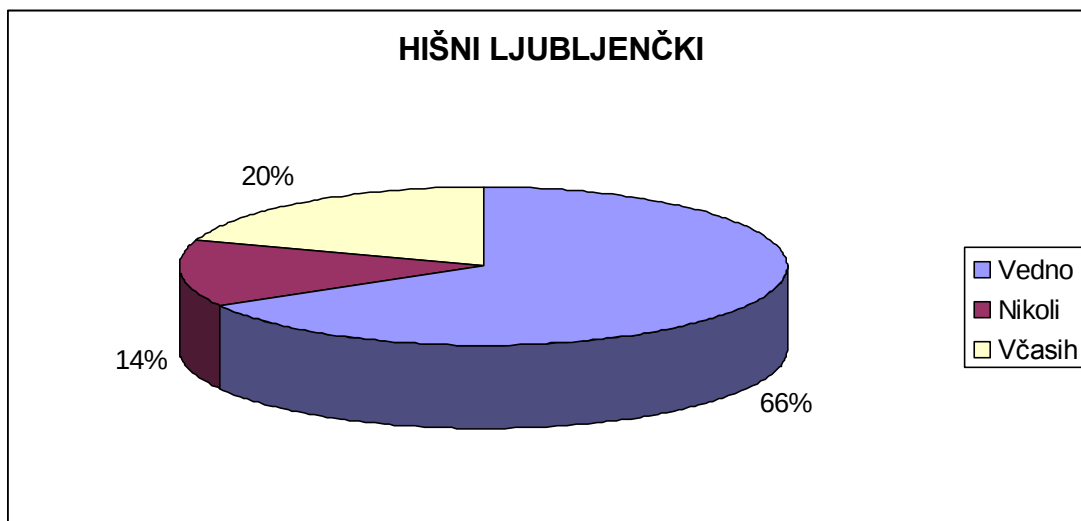
Skoraj vsi učenci (88 %) imajo doma psa kot družinskega člana, nekaj pa tudi kot psa čuvaja. Le eden pa ga ima kot psa vodnika.

3.1.14 ALI VEDNO POČISTITE IZTREBKE ZA SVOJIM PSOM?

- a) Vedno
- b) Nikoli
- c) Včasih

Preglednica 14: Čiščenje iztrebkov

	Št. odgovorov
Vedno	64
Nikoli	13
Včasih	19



Graf 14: Čiščenje iztrebkov

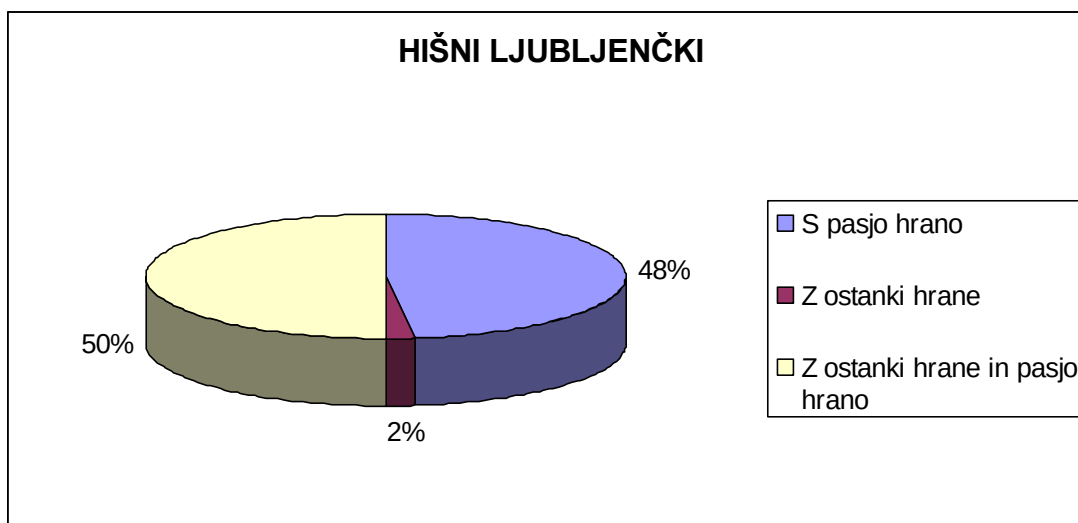
Kot je razvidno iz grafa največ učencev (66 %) počisti iztrebke za svojimi psi, nekateri (14 %) pa so odgovorili, da nikoli. Nekaj (20 %) pa jih za svojimi psi pospravi le včasih.

3.1.15 S ČIM HRANITE PSA?

- a) S pasjo hrano.
- b) Z ostanki hrane.
- c) Z ostanki hrane in s pasjo hrano.

Preglednica 15: Prehrana psa

	Št. odgovorov
S pasjo hrano.	46
Z ostanki hrane.	2
Z ostanki hrane in pasjo hrano.	48



Graf 15: Prehrana psa

Polovica učencev je odgovorilo, da psa hranijo z ostanki hrane in pasjo hrano. Velika večina pa jih hrani samo s pasjo hrano, le 2 % pa sta odgovorila, da jih hranijo le z ostanki hrane.

4 INTERVJU

4.1 VPRAŠANJA INTERVJUJA

1. Ali se nam lahko predstavite? (Ime, priimek, s čim se radi ukvarjate v prostem času, glede na to, da ste veterinarica ali imate morda kakšnega hišnega ljubljénčka, izobrazba, število let študija, zakaj ste se odločili za ta poklic ...)
2. Glede na to, da ste tako dolgo že v tem poklicu poznate razliko med dobrim in slabim lastnikom hišnega ljubljénčka, kako to opazite?
3. Kateri hišni ljubljénčki so najbolj priljubljeni med ljudmi ? Ali so to psi ali mačke? Se je že zgodilo, da so kdaj pripeljali žival, ki je nenavadna za naše okolje?
4. Ali je res kar pravijo, da takšen kot je lastnik psa, je tudi pes sam?
5. Kako poteka naročanje in sprejem hišnih ljubljénčkov?
6. Kako imate urejeno čakalnico? Ali imate ločene čakalnice za različne živali?
7. Kako kaj lastniki skrbijo za higieno psov? Kaj bolj prevladuje, čistoča ali zanemarjenost psov?
8. Glede na to, da imajo psi tudi nalezljive bolezni? Ste sedaj kdaj okužili s kakšno?
9. Pri vas potekajo cepljenja živali – psov. Lastniki se za to ne odločijo, saj je to po navadi velik strošek. Ali je to res? Koliko je po navadi cena cepljenja? Če se ne odločijo ali jih kljub temu obvestite o nujnosti cepljenja? Imate te podatke shranjene ali je to odvisno od vsakega posameznika?
10. Znano je, da se veliko ljudi nepravilno prehranjuje, kar se tudi opazi. Ali se nepravilna prehrana opazi tudi na psih in kako se to opazi (prekomerna teža, prebavne motnje, bolezni prebavil)?
11. Katere so najpogostejše poškodbe psov in kaj so vzroki za njih?
12. Kakšne težave imajo psi glede na starost?

4.2 ANALIZA INTERVJUJA

Gospa Klavdija Ašenberger, diplomirana veterinarica je zaposlena na veterinarski postaji Zvitorepka v Trnovljah že od samega začetka.

Najbolj so med hišnimi ljubljenci priljubljeni psi in mačke, ugotavlja pa, da je vedno več kuncev, zelo veliko je sedaj tudi morskih prašičkov, hrčkov, v zadnjem času pa postajajo vedno bolj priljubljeni dihurji, tudi kače so že imeli, včasih pripeljejo tudi ježke, kakšno veveričko, vse mogoče kar ljudje poberejo na cesti in jim dajo zdravstveno oskrbo (npr. sova).

Kot veterinarica pravi, da že na prvi pogled vidi, kako je pes urejen, kako z njim delajo, koliko je socializiran in kako sta pes in lastnik med sabo povezana. Pravi tudi, da je dandanes imeti psa bolj luksuz kot pa kaj drugega gledano z vidika finančnega zalogaja. Opazi se tudi, da se lastnosti lastnika prinesejo na psa. Lastnik je recimo hiperaktiven, potem je kuža tudi takšen. Pravi, da imajo lastniki svoje pse večinoma zelo urejene. Glede cepljenja psov je tako, da je največ stroškov v prvem letu, potem pa glede na bolezni psa. Cepljenje proti steklini je v Sloveniji obvezno, beležijo pa ga tudi v računalniški sistem.

Tako kot pri ljudeh je tudi pri živalih velik problem zdrava prehrana. K njim prihajajo ljudje, ki večinoma upoštevali prehranske navade. Psi ne jejo začinjene in preveč slane hrane, razmerje beljakovin in ogljikovih hidratov je različno. Psi z neprimerno prehrano imajo težave s prebavili in s kožo. Ostale težave, ki se pojavljajo pri starejših psih, pa so težave s srcem, gibali in jetri. Pri poškodbah psov pa so najpogostejši ugrizi in poškodbe pri avtomobilskih nesrečah.



SLIKA 7: Obisk Zvitorepke
23.1.2014



SLIKA 8: Intervju
23.1.2014

5 ANALIZA OPAZOVANJA LASTNIKOV PSOV

V mesecih opazovanja (od novembra do februarja) sva bili pozorni na lastnike psov, ki so svoje ljubljence sprehajali v bližnji okolici doma in šole, in sicer ali so za njimi pobirali njihove iztrebke. Ugotovili sva, da večina lastnikov počisti iztrebke, še vedno pa ne čisto vsi. S seboj imajo vrečke, s katerimi poberejo iztrebke in jih odvržejo v posebne koše, ki so temu namenjeni. V zimskem času, ko je bilo kar nekaj snega, sva opazili, da lastniki niso bili dosledni pri čiščenju iztrebkov svojih psov, saj ko je sneg skopnel, se je videlo, da je bilo onesnaženje s pasjimi iztrebki večje.

6 ZAKLJUČEK IN DISKUSIJA

1. Psi so najpogostejši hišni ljubljenci.

To hipotezo lahko potrdiva, saj so skoraj vsi učenci odgovorili, da imajo doma hišnega ljubljencega psa.

2. Večina ljudi kupi ali dobi pse kot mladičke in izberejo največkrat mešančke.

Tudi to hipotezo lahko delno potrdiva, saj je polovica učencev odgovorila, da so psa dobili kot mladička, vendar ne izberejo vedno psa, ki je mešanček.

3. Večina lastnikov pse kupi v trgovinah z živalmi, le redko jih dobijo iz zavetišč.

To hipotezo lahko delno ovrževa, saj velik odstotek ljudi dobi psa pri vzrediteljih. Drži pa, da le malo število psov dobijo iz zavetišč in iz trgovine z živalmi.

4. Večina lastnikov za pse dobro skrbi.

To hipotezo lahko potrdiva, saj zelo veliko število ljudi svojega psa vozi na cepljenje, jih hranijo z ustrezno pasjo hrano in jih ustrezno negujejo, kar je pokazal tudi intervju z veterinarko.

5. Le redki lastniki poskrbijo za čiščenje iztrebkov v okolju – na sprehodu.

To hipotezo lahko ovrževa, saj več kot polovica lastnikov čisti iztrebke za sabo. To lahko potrdiva tudi s samim opazovanjem, ki sva ga izvajali v bližnji okolici.

6. Ljudje imajo pse in so kot njihovi družinski člani.

To hipotezo lahko potrdiva, saj so skoraj vsi učenci odgovorili, da imajo psa za družinskega člana.

7. Ljudje imajo pse večinoma na prostem v ograji s pasjo uto.

To hipotezo ne moreva potrditi, saj ima večina lastnikov pse v svojih stanovanjih.

Iz rezultatov lahko povzameva, da so najpogostejši ljubljenski res psi. Večina lastnikov dobi psa še kot mladička. Za pse lastniki dobro poskrbijo, in sicer jih redno cepijo, vozijo na sprehode večkrat na dan, negujejo. Delež tistih psov, ki niso cepljeni, je majhen, verjetno pa je vzrok v tem, da je to za nekatere lastnike velik finančni zalogaj, saj tudi veterinarica meni, da je imeti psa dandanes luksuz.

Hranijo pa jih tako s pasjo hrano kot tudi z ostanki hrane. Bolezni, ki se pri psih pojavljajo kasneje, ko so starejši, so velikokrat posledica neustrezne prehrane.

Večinoma lastniki živijo skupaj z njimi v stanovanju in so kot njihovi družinski člani. Vsi lastniki pa še niso dovolj dobro osveščeni o onesnaževanju okolja s pasjimi iztrebki, saj je iz opazovanja razvidno, da vsi ne poskrbijo za čiščenje le-teh.

7 VIRI

7.1 LITERATURA

Viri:

- Montage T., Živalski mladiči, Založba Mladinska Knjiga, Ljubljana, 2002, str. 8.
- Minelli A., Slikovna enciklopedija živali, Tehniška Založba Slovenije, Ljubljane, 1994, str. 257.

7.2 INTERNETNI VIRI

- <http://www.slovenskenovice.si/lifestyle/vrt-dom/pse-naj-ima-jo-ljudje-ki-si-jih-zelijo>, 15.12.2013
- <http://bajka.si/Index/Stran/52/pasji-bonton>, 15.12.2013
- <http://bajka.si/Index/Stran/71/v-solo-greva>, 22.11.2013
- <http://www.aro.si/hrana-za-pse/prispevki/38-psi-nega/187-nega-psa-macka-pomembna>, 22.11.2013
- http://www.revija-vita.com/index.php?naslovclanek=Prehrana_psov_in_ma%C4%8Dk_ter_zdravje&stevilkavita=63, 13.1. 2013
- <http://www.aro.si/hrana-za-pse/prispevki/38-psi-nega/187-nega-psa-macka-pomembna>, 13.1. 2013

7.3 VIRI SLIK

SLIKA 1: Prehrana psa

http://blog.vitacost.com/wp-content/uploads/2013/11/iStock_000002077348Small.jpg (25. 2. 2014)

SLIKA 2: Bolan pes

<http://vetschoolsuccess.com/wp-content/uploads/2013/01/SickDog.jpg> (25. 2. 2014)

Slika 4: Pes na povodcu

http://www.regionalobala.si/data/albums/novice_albums/b/1_0758082a8beb0a2f4ecbb52eb46f9bdf.jpg (25. 2. 2014)

SLIKA 3: Kopanje psa

<http://www.sevacall.com/blog/wp-content/uploads/2013/01/wash-your-dog.jpg> (25. 2. 2014)

SLIKA 5: Šolanje psov

<http://www.rosswaydogtraining.co.uk/images/group.jpg> (25. 2. 2014)

SLIKA 6: Lastnik psa

http://www.pesmojprijatelj.si/data/albums/osvescanje/b/3_a6eafcbe8c6e278a3123ef02024e5c6.jpg (25. 2. 2014)

SLIKA 7: Obisk Zvitorepke (23.1 2014)

SLIKA 8: Intervju (23.1 2014)

8 PRILOGA

VPRAŠALNIK ZA UČENCE

Pozdravljeni!

Sva Anka Hernavs in Tajda Gradišnik, učenki 8. b razreda in naju zelo zanimajo hišni ljubljenci, še posebej pa psi, zato bova izdelali raziskovalno nalogo o hišnih ljubljencih – psih, v katero spada tudi ta anketa. Z vašo pomočjo bova lahko prišli do zanimivih ugotovitev.

Hvala za sodelovanje!

Obiskujem:

- a) 3. razred ali 4. razred ali 5. razred ali 6. razred
- b) 7. razred ali 8. razred ali 9. razred

1. Ali imaš doma kakšnega hišnega ljubljénčka?

- a) Da
- b) Ne

2. Če si v prejšnjem vprašanju odgovoril z da, obkroži katerega :

- a) Psa
 - b) Mačko
 - c) Zajca
 - d) Ribico
 - e) Želvo
 - f) Ptiča
 - g) Kačo
 - h) Drugo: _____
-

TISTI, KI IMATE DOMA PSA ODGOVARJATE NAPREJ NA SPODNJA VPRAŠANJA!

3. Ali si dobil psa še ko je bil mladiček?

- a) Da
- b) Ne

4. Katerega psa imate ?

- a) Psa mešančka
- b) Psa z rodovnikom

5. Kje ste dobili psa?

- a) Kupili pri vzrediteljih.
- b) Kupili v trgovini z živalmi.
- c) Dobili pri prijateljih in znancih.
- d) Psa so nam podarili.
- e) Dobili Iz zavetišča.

6. Ali psa cepite?

- a) Vedno
- b) Nikoli
- c) Včasih

7. Ali je vaš pes obiskoval pasjo šolo?

- A) Da
- B) Ne

8. Ali vozite psa pasjemu frizerju?

- a) Da
- b) Ne
- c) Včasih

9. Kolikokrat na dan peljete psa na sprehod?

- a) 1 x
- b) 2 x
- c) 3 x ali več

10. Kje imate psa?

- a) V stanovanju.
- b) V pesjaku.
- c) Na prostem v ograji s pasjo uto.

11. Koliko časa imate za psa?

- a) Srednje
- b) Veliko
- c) Malo

12. Za kakšen namen imate psa?

- a) Družinski pes
- b) Pes čuvaj
- c) Lovski pes
- d) Pes vodnik
- e) Službeni pes

13. Ali vedno počistite iztrebke za svojim psom?

- a) Vedno
- b) Nikoli
- c) Včasih

14. S čim hranite psa?

- a) S pasjo hrano.
- b) Z ostanki hrane.
- c) Z ostanki hrane in s pasjo hrano.

PSI

Že kot mladiček luškan je,
ko slep in brez dlake je.
Drži se svoje mamice,
razteguje svoje šapice.

Pes te varuje,
pes te spoštuje,
pes ne sprašuje,
ukaze izpolnjuje.

Ljubki so vsi,
ljubimo jih mi,
ljubi jih še ti
in srečni bomo vsi.

Anka

